

gyei Zsidók Emlékbizottságának kiadása, Tel-Aviv, 1947, 47–50., 157–159. o. Lásd még *Pinkas ha'kehilot*, 494–495. o.

7. 1941-ben Kőszegnek 101 fős zsidó közössége volt, amely a város összlakosságának 1,1%-át tette ki. Bővebben a hitközségről: Harsányi László: *A kőszegi zsidók*. Magyar Izraeliták Országos Képvisellete, Bp., 1974, 203–208. o. A 205–207. oldalakon a gettó egész lakosságának névsora. Lásd még *A vasi zsidók*, 51–59. és 166–167. o., valamint *Pinkas ha'kehilot*, 190–193. o.

8. *MOL*, 12. és 99. tekercs.

9. *Uo.*, 68. tekercs. A forrás közli a Mohácson kisajátított zsidó vállalatok listáját is.

10. Mohácsnak 1941-ben 707 zsidója volt (3,9%). 1946-ban már csak 122, 1949-ben pedig, amikor a közösséget Orbán Vilmos és Gábor József vezette, csak 112. *Zsidó Világkongresszus*, 4. sz. (1947. április 15.), 2–3. o.; 13–14. sz. (1949. május) 16. o. Lásd még *Pinkas ha'kehilot*, 353–354. o.

11. Ligeti Jenő nyilatkozata, YIVO, 768. dosszié, 3555. jegyzőkönyv.

12. *Pinkas ha'kehilot*, 365–366. o.

13. A körzetben foganatosított „rendkívüli” intézkedésekről lásd a 17. fejezetet. Lásd még *RLB*, 262. dok.; Lévai, *Zsidósors Magyarországon*, 103. o.; és *Pinkas ha'kehilot*, 372–374. o. Az 1941. évi népszámlálás szerint Nagykanizsán 2891 zsidó élt, a város lakosságának 6,8%-a. 1946-ban a kongresszusi gyülekezetnek 279 tagja volt, ideszámítva a környező közösségek számos túlélőjét is. 1949-re a létszám 291-re emelkedett, a világi vezetők Demeter László és Máday Gizella voltak. *Zsidó Világkongresszus*, 4. sz. (1947. április 15.), 2–3. o.; 13–14. sz. (1949. május), 16., 28–29. o.

14. Munkácsi Noémi: „A nagykanizsai gettó története.” *Hatikva*, Buenos Aires, 1950. szeptember 1. Ez az első része egy hétrészes sorozatnak. Munkácsi visszaemlékezése szerint a nagykanizsai zsidókat csak április 26-án vitték a gettóba. Winkler Ernő rabbiról bővebben lásd Scheiber Sándor: „A magyarországi izr. országos tanácsának és a vezérlőbizottságnak halottai.” In: *Az Országos Rabbiképző Intézet 1943–1946. évi évkönyve*. Bp., 1946, 11–12.

15. *Pinkas ha'kehilot*, 521. o.

16. Dr. L. S. Etre (Frühwald) személyes közlése, Norwalk, Conn., 1981. december 18.

17. *MOL*, 101. tekercs. A forrás felsorolja a Vasvári járás különböző közösségeibe tartozó zsidókat.

18. *MOL*, 116. tekercs. A forrás különféle, a zsidóellenes kampány céljaira készített listákat tartalmaz a zsidókról, a kitértekről és zsidó keresztényekről, a vegyes házasságban élő zsidókról, Veszprém zsidó kézben lévő vállalatairól és üzleteiről. A város két gettójába gyűjtött zsidók listáját lásd a *MOL*, 171. tekercsén.

19. A Veszprémnek 1941-ben 887 fős zsidó lakossága volt, mely a város összlakosságának 4,1%-át tette ki. 1946-ban 106 zsidó volt a városban. A közösség 1949-re 84 főre csökkent, akkor Lichter Endre vezette. *Zsidó Világkongresszus*, 4. sz. (1947. április 15.), 2–3. o.; 13–14. sz. (1949. május), 23. o. Lásd még Veress D. Csaba: „Adatok a zsidóság Veszprém megyében a II. világháború idején lejátszódott tragédiájához.” *Veszprém megyei Múzeumok Közleményei*, 16. 1983, 399–412. o. A III. és IV. csendőrkörület zsidó közösségeinek likvidálásáról szólva, az V. csendőrkörületből történt deportálásokról adott jelentéseiben Ferenczy László alezredes nem jelöli meg Veszprém zsidóinak bevagonírozási helyét. A Veszprém megyei és részben a Zala megyei (keszthelyi, sümegi és tapolcai) zsidóság tragédiájáról további részleteket közöl Veress D. Csaba idézett műve. Az enyingi zsidó hitközségről néhány részletet lásd *A vasi zsidók*,